

Hvis virkelig en saadan Anstuelse er tilstede hos Enkelte, saa vil jeg henstille, om saa Sogneforstandersfaberne overalt kunne sige sig aldeles frie for, at have bidraget dertil. Jeg vil spørge, om man ikke mange Gange ligesom har opfordret en simpel Mand, som er flyttet til Sognet, og som staaer nær ved Grændsen af Fattigdom, og som maaskee af sit Underste afstykker at skulle gaa til det Offentlige, til at modtage Fattighjælp, blot for at Sognet kunde blive fri for at overtage hans Forsørgelse, og saadanne Opmuntringer skulle sandelig ikke bidrage til at styrke hans hæderlige Følelse om at burde ernære sig selv. Men lad os gaae i Spidsen og benytte disse Anstalter og opfordre Folk til at træde ind deri, lad os styrke den Væresfølelse, som netop saadanne Indretninger som de her foreslaaede bidrage saameget til at høve, lad os styrke den saavidt muligt, saa tvivler jeg ikke paa, at alle saadanne Indretninger som den her foreslaaede ville have velsignelsesrige Følger ikke blot for selve Befolkningen, der benytter den, men ogsaa indirecte for Alle ved at bidrage til en Nedsættelse af Communernes Udgifter til Fattigvæsenet. — Men naar jeg nu tænker paa, hvorledes en saadan Indretning skulde blive ret almindeligt benyttet, saa møder jeg strax i Tankerne den Indvending; som vistnok vil blive gjort: hvor skal den simple Mand faae Midler til at kunne benytte en saadan Anstalt, naar vi vide, at de, som den nærmest skulde komme til Gode, og de, som navnlig Communen nærmest maatte ønske den benyttet af, i Reglen ikke have Mere at leve af end fra Haanden og i Munden? Hvor skulde Midlerne komme fra, hvoraf disse Arbeidsfolk skulde asee, jeg veed ikke Hvor meget, thi Tarifsen foreligger jo ikke, men jeg antager, at det vil være et Par Mark om Ugen, naar de begynde i den myndige Alder, og før kunne vi ikke antage, at de ville begynde? Hvorledes er det muligt, at den simple Arbejder skal kunne asee saamange Penge. Det er et Spørgsmaal, som jeg har tænkt meget over; men som det vist er uhyre vanskeligt at besvare. Jeg har imidlertid fundet en Udvei, som i alt Fald vil hjælpe dertil, og jeg skal tillade mig at fremføre den, skjøndt det vistnok kan være tvivlsomt, hvorvidt Staten kan understøtte no-

get Saadant. Det vil være de Herrer bekendt, at man, især i England, har mange Foreninger, som der stifle overordentlig Velsignelse, Foreninger, der gaae ud paa Indkjøbet af billige Livsforbrønde, saaledes at Arbeidsmanden selv igjennem Foreningen har Udsalget af de Levnetsmidler, han bruger, og at den Fortjeneste, som der fremkommer ved at sælge i det Smaa, kommer Interessenterne, Arbejderne, til Gode. Det undrer mig, at en saadan Forening ikke har kunnet tribes her i Hovedstaden; man har begyndt paa en saadan for nogle Aar siden, men den kunde ikke gaae, efter hvad jeg har hørt, fordi man var uheldig med Hensyn til Valget af Bestyreren. Desto mere har det glædet mig, at det har vist sig, at en saadan Forening har kunnet bestaae i en af de mindre Kjøbstæder. De Herrer ville vist vide, at en saadan Forening for et Par Aar siden er oprettet i Thisted, og at det gaaer overmaade godt med den, og jeg har med Fornøielse erfaret, at man i Randers i den sidste Tid har oprettet en lignende. Hvis det nu var muligt at faae saadanne Foreninger oprettede trindt om i Landet, saaledes at Arbeidsmanden igjen sit eget Forbrug kunde indvinde nogle Midler, hvorved han kunde sikke sig en Forsørgelse paa sine gamle Dage, saa var der vundet noget Overordentligt i den Retning. Hvis man nu vil spørge, hvad dette kan have med dette Lovforslag at gjøre, da mener jeg, at det skulde ligge deri, at Staten understøttede en saadan Forening, som har Vanskelighed ved at danne sig, derved, at den hjalp den med en Driftscapital. Vanskelighederne ved at begynde en saadan Forening ligger netop i Driftscapitalen, thi den skal efterhaanden indsamles ved Tilskud af Foreningens Medlemmer i Fire eller Sexfillinger, og det er en langsom Vei og forflaaer kun Lidet. Jeg har derfor tænkt mig, at, naar Staten vilde yde en Driftscapital, som den da kunde modtage sine Renter af, saa vilde derved saadanne Foreninger lettere kunne komme istand. Man vil vel strax indvende derimod: Ja, hvad Sikkerhed har Staten for, at ikke denne Driftscapital tabs og albrig faaes tilbage; men jeg mener, at Communerne have en saa stor Interesse i, at saadanne Foreninger komme istand, idet der